

Mahkeme tarafından tayin olunan tereke temsilcisine yapılan ödemelerin vergilendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 61-1530
Tarih	08.09.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 61-1530

08/09/2011

Konu : Mahkeme tarafından tayin olunan tereke temsilcisine yapılan ödemelerin vergilendirilmesi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, avukat olarak serbest meslek faaliyetinden dolayı ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... T.C. kimlik numarasında kayıtlı mükellefi olduğunuz, Türk Medeni Kanununun 640 ıncı maddesi kapsamında Sulh Hukuk Mahkemesince tereke temsilcisi olarak atanılması halinde mahkemeden alınan ücretlerin ne şekilde vergilendirileceği hususunda tereddüt hasıl olması nedeniyle görüş talep edildiği anlaşılmakta olup, konuyla ilgili olarak Başkanlığımız görüşleri aşağıdaki gibidir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde,

"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez.

Bu Kanunun uygulanmasında, aşağıda yazılı ödemeler de ücret sayılır:

...

5. Bilirkişilere, resmî arabuluculara, eksperlere, spor hakemlerine ve her türlü yarışma jürisi üyelerine ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler;..."

hükmüne yer verilmiştir.

İşverenin tarifi başlıklı 62 nci maddesinde ise "İş verenler, hizmet erbabını işe alan, emir ve talimatları dahilinde çalıştıran gerçek ve tüzel kişilerdir.

61 inci maddenin 1 ila 6 numaralı bentlerinde yazılı ödemeleri yapanlar bu kanunda yazılı ödevleri yerine getirmek bakımından işveren hükmündedir." denilmektedir.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun 86 ncı maddesinde, "Aşağıda belirtilen gelirler için yıllık beyanname verilmez, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirler beyannameye dahil edilmez.

1- Tam mükellefiyette;

...

b) Tek işverenden alınmış ve tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler (4962 sayılı Kanunun 17/D maddesiyle değişen parantez içi hüküm 07/08/2003 tarihinden geçerli olmak üzere) (birden fazla işverenden ücret almakla beraber, birden sonraki işverenden aldıkları ücretlerinin toplam 103 üncü maddede yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı aşmayan mükelleflerin, tamamı tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretleri dahil)..." hükmü yer almaktadır.

Konuya ilişkin olarak 11/02/2004 tarihinde yayımlanan 16 No.lu Gelir Vergisi Sirkülerinin 3.2 Bölümünde, "Tam mükellef gerçek kişiler tevkif yoluyla vergilendirilmiş, tek işverenden alınan ücretleri için yıllık gelir vergisi beyannamesi vermeyeceklerdir. Birden fazla işverenden ücret geliri elde edilmesi durumunda, birden sonraki işverenden alınan ücretlerin toplamının gelir vergisi tarifesinin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı aşması halinde birinci işverenden alınan da dahil olmak üzere ücret gelirlerinin tamamı beyan edilecektir.

Birden fazla işverenden ücret alınması halinde, birinci işverenden alınan ücretin hangisi olacağı serbestçe belirlenecektir.

Tevkifata tabi tutulmamış ücret gelirleri (Gelir Vergisi Kanununun 64 üncü maddesinde yer alan diğer ücretler hariç) için tutarı ne olursa olsun yıllık beyanname verilecektir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, serbest meslek faaliyetiniz dışında mahkemelerce tereke temsilciliği ile görevlendirilmeniz dolayısıyla elde etmiş olduğunuz gelire ilişkin ödemelerin ücret olarak değerlendirilmesi ve söz konusu ödemelerin tek bir işverenden yapılmış olması halinde tevkif suretiyle vergilendirilen bu ücret gelirinizin serbest meslek faaliyetiniz nedeniyle vereceğiniz beyannameye dahil edilmemesi gerekmektedir.

Ancak, farklı tereke temsilciliği görevlendirmelerinden yapılan ödemelerin birden fazla işveren tarafından yapılması halinde, birinci işverenin seçimi tarafınızca tespit edilmek üzere ikinci ve müteakip işverenden alınan ücretler toplamının Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı (278 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2011 takvim yılı için 23.000 TL) aşması halinde, birinci işverenden alınan da dahil olmak üzere tamamının ücret geliri olarak serbest meslek kazancınız dolayısıyla vereceğiniz gelir vergisi beyannamesine dahil edileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026